

More Legacy

ภาคกลาง - มรดกแห่งสายน้ำ
มรดกแห่งสยาม

มรดกแห่งสายน้ำ มรดกแห่งสยาม

ลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นแหล่งกำเนิดอารยธรรมลุ่มน้ำ เหมือนกับลุ่มแม่น้ำสำคัญอื่น ๆ ทั่วโลก ที่สืบทอด อารยธรรมจากรุ่นสู่รุ่น หลอมรวมวัฒนธรรมจาก คนต่างถิ่น สัมผัสความรู้จากอาณาจักรโบราณสู่ มหานครสมัยใหม่

พื้นที่บริเวณสามเหลี่ยมปากแม่น้ำเจ้าพระยา หรือ บริเวณภาคกลางของประเทศไทยในปัจจุบัน เป็น แหล่งกำเนิดอารยธรรม มหาหลายยุคหลายสมัย เนื่องจากพื้นที่ล้อมรอบไปด้วยแม่น้ำ เดินทาง สะดวก มีความอุดมสมบูรณ์ เหมาะกับการสร้าง บ้านแปลงเมือง

ทางด้านเหนือและตะวันออกมีแม่น้ำสะแกกรัง แม่น้ำน้อย แม่น้ำลพบุรี แม่น้ำป่าสักไหลมารวมกับ แม่น้ำเจ้าพระยา สายน้ำนำพาความอุดมสมบูรณ์ มาสู่ที่ราบลุ่มภาคกลาง ส่วนทางด้านทิศตะวันตก มีแม่น้ำท่าจีน และแม่น้ำแม่กลอง นำความอุดม

สมบูรณ์มาสู่บริเวณภาคกลางตอนล่าง ก่อน ไหลลงสู่อ่าวไทย นอกจากนี้ยังมีแม่น้ำเพชรบุรี ที่ไหลย้อนจากใต้ขึ้นเหนือ ไปลงทะเลบริเวณ บ้านแหลมในปัจจุบัน

แม่น้ำนำความอุดมสมบูรณ์มาสู่ท้องทุ่ง ทำให้ ภาคกลางเป็นแหล่งปลูกข้าวขนาดใหญ่ ทำให้ ที่ราบลุ่มปากแม่น้ำแม่กลองอุดมไปด้วยเรือสวน ไร่ นา นอกจากนี้ แม่น้ำเหล่านี้ยังเป็นที่ตั้งชุมชน เมือง และอาณาจักรโบราณอีกด้วย

หลักฐานทางโบราณคดี บ่งบอกว่าบริเวณ สามเหลี่ยมปากแม่น้ำเจ้าพระยามีคนตั้งรกราก อยู่ไม่น้อยกว่า 3500 ปี

ในยุคก่อนพุทธศตวรรษที่ 19 มีอาณาจักร โบราณแผ่กระจายตามลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา เช่น ด้านตะวันตกมีเมืองนครไชยศรี และเมืองคู บัว ทั้งสองแห่งเป็นเมืองท่าขนาดใหญ่และเป็น ศูนย์กลางของพุทธศาสนา การค้าและวัฒนธรรม เกาะทางด้านทิศตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา มีอาณาจักรละโว้หรือลพบุรี กระทั่งเข้าสู่ยุคหลัง พุทธศตวรรษที่ 19 ในสมัยอยุธยา การเดินทาง ทางทะเลเริ่มรุ่งเรืองทำให้อารยธรรมสยามได้ สัมผัส ยอมรับและหลอมรวมกับหลายชนชาติ หลากวัฒนธรรมและความเชื่อ

ในช่วงกรุงศรีอยุธยาตอนต้นมีชาวจีนเดินทาง มากับเรือสำเภาทั้งเพื่อติดต่อค้าขายและเพื่อ แสวงโชค ช่วงต่อมาในสมัยสมเด็จพระนารายณ์ มหาราช การค้าทางทะเลเฟื่องฟูจนถึงเป็นยุค ทอง กรุงศรีอยุธยาเป็นเมืองท่าสำคัญในย่าน

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ดึงดูดให้พ่อค้า นักการ ทูต นักแสวงโชค จากญี่ปุ่น เปอร์เซีย และยุโรป มาอาศัยอยู่รอบ ๆ เมืองพระนครศรีอยุธยา ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 23 กรุงศรีอยุธยาจึง เป็นเสมือนบ้านหลอมวัฒนธรรมตะวันตกและ วัฒนธรรมตะวันออก ผสานเป็นเนื้อเดียวกับ สังคมสยามสมัยนั้น เห็นได้จากอาหารการกิน ความเชื่อ และผลงานทางด้านสถาปัตยกรรม

จากกรุงศรีอยุธยาสู่กรุงธนบุรี จนมาถึง กรุงเทพมหานคร การสืบทอดหล่อหลอม วัฒนธรรมต่าง ๆ ดำเนินและต่อยอดอย่าง ต่อเนื่อง การติดต่อค้าขายกับต่างประเทศโดย เฉพาะประเทศทางยุโรปที่รวดเร็วขึ้นเนื่องจาก มีการใช้เรือกลไฟทำให้มีการเปลี่ยนแปลงใน ราชสำนักสยามและในวิถีชีวิตของชาวบ้าน กรุงเทพมหานครเต็มไปด้วยชาวต่างชาติต่าง ภาษาค้าขายตามย่านต่าง ๆ ทั้งย่านการค้า และย่านช่างฝีมือ เช่น จีนที่สำเพ็ง เขาวราช ฎีกิจิน ย่านมุสลิมนิกายซุนหนี่รอบ ๆ สุเหร่า ตันสน ชุมชนมุสลิมนิกายชีอะฮ์ หรือแขกเจ้า เช่นย่านกุฎีเจริญพาศน์ รวมทั้ง ชุมชนโปรตุเกส รอบ ๆ วัดช้างตากูร์

ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้า อยู่หัว มีการเดินทางด้วยรถ เรือ และรถไฟ มี การสร้างพระราชวังและวังนอกเขตพระราชวัง หลวงมากขึ้นทั้งในเขตกรุงเทพและหัวเมือง อื่น ๆ ทำให้งานช่างหลวง รวมถึงความประณีต เรื่องการกินการอยู่ที่เคยถ้อยทอดต่อยอดเฉพาะ ในพระราชวังหลวง เริ่มกระจายสู่ชาวบ้าน เกิด เป็นเอกลักษณ์ในแต่ละย่านแต่ละชุมชน

Thailand Heritage Route

เส้นทางมรดกไทย

จากกระแสคร่ำยุคนยุคหลายเรื่องที่ได้ดังในไม่กี่ปีที่ผ่านมา ได้สร้างปรากฏการณ์ให้หม่อมหลวง “อ้อเจ้า” ได้เดินทางไปเยือนรอยอดีตกันอีกครั้ง บทเรียนประวัติศาสตร์จากสถานที่จริงจึงมีสีสันและสนุกขึ้นมาก เมื่อได้รู้เรื่องราวและได้เห็นของจริง ทั้งทั้งภาคกลาง มีหมุดหมายบนเส้นทางที่แสดงถึงความเป็นมรดกไทยอยู่มากมาย ตั้งแต่จังหวัดลพบุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี ทั้งประวัติศาสตร์ของความรุ่งเรือง ทั้งวิถีชีวิตริมแม่น้ำความเป็นไทย ไปจนถึงการใช้ชีวิตง่ายๆ ใกล้ชิดธรรมชาติ เริ่มต้นเดินทางไปด้วยกัน

ล่องเรือชมเกาะเมืองอยุธยา

จากคำบันทึกในอดีต กล่าวถึงที่ตั้งของกรุงศรีอยุธยาว่ามีลักษณะเหมือนเกาะ รูปทรงคล้ายเรือสำเภา ล้อมรอบด้วยแม่น้ำทั้งสี่ด้าน ทิศเหนือมีแม่น้ำลพบุรี ด้านทิศตะวันตกมีแม่น้ำเจ้าพระยา ด้านทิศตะวันออกคือแม่น้ำป่าสัก ทางด้านทิศใต้นั้นคือแม่น้ำเจ้าพระยากับแม่น้ำป่าสัก แม้เวลาผ่านไปกว่า 600 ปี เกาะเมืองอยุธยาก็ยังห้อมล้อมไปด้วยสายน้ำสายเดิม เหมาะกับการย้อนรำลึกอยุธยาด้วยล่องเรือรอบเกาะเมืองอยุธยา ใช้เวลาประมาณ 1-2 ชั่วโมง นั่งรับลมชิลล์ๆ ชมวิวริมฝั่งน้ำ

เส้นทางเดินเรือท่องเที่ยวรอบเกาะ มีจุดสำคัญบนเส้นทางประวัติศาสตร์ให้เราได้ตื่นตา ไม่ว่าจะเป็น **วัดพนัญเชิง** วัดใหญ่ริมแม่น้ำป่าสัก ในวิหารเป็นที่ประดิษฐาน หลวงพ่อโต หรือ พระพุทธไตรรัตนนายก ที่เคารพของชาวไทยและจีนมี **วัดพุทไธสวรรย์** แหล่งฝึกเพลงดาบอันเกรียงไกรในสมัยกรุงศรีอยุธยา และถ้าอยากได้ภาพความงามประทับใจที่ **วัดไชยวัฒนาราม** แนะนำยามเย็นเวลาอาทิตย์อัสดง จะงดงามเกินบรรยาย และถ้ามีเวลาผ่านไปแถวเพนียดคล้องช้าง ตอนเย็นๆมีกิจกรรมพาช้างอาบน้ำ รับรองว่าใครเห็นก็ต้องชอบ

รู้หรือไม่?

สามแยกแม่น้ำตรงทำน้ำวัด
พญิงเขิงวรวิหาร ฝั่งตรง
ข้ามคือป้อมเพชร เรียก
ว่า “ย่านบางกะจะ” เป็นจุด
ที่แม่น้ำป่าสักไหลมาบรรจบ
แม่น้ำเจ้าพระยา ในอดีต
บริเวณนี้เคยเป็นตลาดใหญ่
ของคนจีน มีการซื้อขาย
สินค้ากันคึกคัก เรือสำภา
จอดมากมาย ซ้ำยังเป็นจุดที่
เรือล่มบ่อยครั้งเพราะกระแสน้ำ
เชี่ยว จนเป็นที่มาของชื่อ
ตำบลสำภาล่ม และบริเวณ
ชุมชนแห่งนี้ ยังเป็นจุดกำเนิด
ของต้นราชวงศ์จักรี เป็น
ที่กำเนิดของท่านทองด้วง
ซึ่งต่อมาได้ราชาภิเษกเป็น
สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬา
โลกมหาราช รัชกาลที่ 1 ใน
ราชวงศ์จักรีนั่นเอง

พระนารายณ์ราชนิเวศน์ ลพบุรี

หากล่องเรือจากท่าน้ำวัดพญิงเขิง จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา ทวนแม่น้ำลพบุรีขึ้นไปทาง
เหนือประมาณ 70 กิโลเมตร จะพบวัดเขิงท่า วัด
เก่าแก่ประมาณ 300 ปี ของจังหวัดลพบุรี เดิน
จากศาลาทำน้ำวัดเขิงท่าประมาณ 5 นาที จะ
พบพระนารายณ์ราชนิเวศน์ตั้งตระหง่านอยู่บน
พื้นที่สี่เหลี่ยมขนาดใหญ่ ล้อมรอบไปด้วยถนน
ทั้ง 4 ด้าน ร่มครึ้มด้วยต้นไม้ใหญ่ สมเด็จพระ
นารายณ์มหาราชแห่งราชวงศ์ปราสาททอง
กรุงศรีอยุธยา โปรดเกล้าฯให้วิศวกรชาวฝรั่งเศส
และอิตาเลียนร่วมกันออกแบบก่อสร้างพระราชวัง
เมืองลพบุรี หรือพระนารายณ์ราชนิเวศน์ในปี
พ.ศ. 2209 พร้อมป้อมปราการและกำแพงอิฐ
ใช้เป็นที่พักทัพแปรพระราชฐาน ว่าราชการงาน
เมือง ต้อนรับแขกเมือง เสมือนเป็นราชธานีแห่ง
ที่สองรองจากกรุงศรีอยุธยา เสน่ห์อย่างหนึ่งของ

พระราชวังโบราณแห่งนี้ คือรูปทรงเป็นวงโค้งยอด
แหลม (Pointed Arch) โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์
ไม่เหมือนพระราชวังโบราณไทยในสมัยเดียวกัน
รูปแบบสถาปัตยกรรมวงโค้งยอดแหลมนี้ ได้รับ
กระแสนิยมมาจากศิลปะเปอร์เซีย อาณาจักร
โบราณในเอเชียตะวันตกกลาง ที่มีความรุ่งเรือง
ทางศิลปกรรมและสถาปัตยกรรม ที่มั่งคั่งใน
กำแพงวัง ยังเจาะช่องซุ้มโค้งแหลมเล็ก สำหรับ
ตามประทีป หรือวางตะเกียงส่องสว่างอีกนับพัน
ช่อง เมื่อเดินชมหมู่พระที่นั่งต่าง ๆ รวมทั้ง
สิบสองห้องพระคลัง ขวนให้จินตนาการถึง
ค่าคืนที่สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ทรงเปิด
พระราชวังต้อนรับพระราชอาคันตุกะจากแดน
ไกล แสงไฟจากตะเกียงที่ส่องสว่างเล็ดลอดจาก
ซุ้มโค้งจะทำให้พระราชวังงดงามเพียงใด

บ้านวิชาเยนทร์ ลพบุรี

ปฏิเสธไม่ได้ว่า เจ้าพระยาวิชาเยนทร์ หรือคอนสแตนติน ฟอลคอน (Constantine Phaulkon) เป็นขุนนางคู่พระทัยของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช สามารถสื่อสารได้หลายภาษา ทั้งภาษากรีก อิตาลีเลียน อังกฤษ โปรตุเกส มลายู และภาษาไทย ในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ทรงสร้างพระราชวังนารายณ์ราชนิเวศน์ที่ลพบุรี เจ้าพระยาวิชาเยนทร์ก็ได้สร้างบ้านหลังใหญ่สไตล์ยุโรปที่ลพบุรีเช่นกัน เพื่ออยู่กินกับภรรยา มารีอา กูโยมาร์ เด ปิญญา (Maria Guyomar de Pinha)เป็นที่รู้จักในชื่อ มารี กีมาร์ หรือท้าวทองกีบม้า ด้วยทักษะทางภาษาและความเชี่ยวชาญการค้าต่างประเทศ คอนสแตนติน ฟอลคอนได้รับเกียรติให้ต้อนรับคณะทูตจากต่างแดน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะทูตจากฝรั่งเศส และได้ใช้บ้านหลังนี้ ที่อยู่ด้านเหนือของพระราชวังนารายณ์ราชนิเวศน์เป็นสถานที่รองรับเอกอัครราชทูตจากฝรั่งเศสของพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ปัจจุบันบ้านวิชาเยนทร์ผู้พังไปตามกาลเวลา แต่ยังมีร่องรอยความยิ่งใหญ่ให้เห็น ลักษณะสถาปัตยกรรมบ้านวิชาเยนทร์เป็นแบบยุโรปมีพื้นที่กว้างขวาง ภายในบ้านมีหอรบช้างและโบสถ์คริสต์ เรือนรับรองคณะทูตชาวฝรั่งเศสอยู่ด้านตะวันตก สนามหน้าตัดกับกำแพงอิฐโบราณดูสลายตา เหมาะกับการเดินถ่ายรูปและคิดถึงเรื่องราวความเก่งกาจของคอนสแตนติน ฟอลคอน และชะตาชีวิตของท้าวทองกีบม้าที่ผกผันกว่าเรื่องราวในบทละคร

วิถีน้ำ..วิถีไทย

สายน้ำนอกจากเป็นต้นธารอารยธรรมอันรุ่งเรืองของไทย ก่อกำเนิดชุมชน เมือง พระราชวัง หมู่พระที่นั่ง และโบราณสถานต่างๆ สายน้ำยังนำความอุดมสมบูรณ์มาสู่พื้นที่ราบลุ่มภาคกลางเหมาะแก่การปลูกข้าวคุณภาพดีมาหลายศตวรรษ ปัจจุบันชุมชนต่างๆ ริมน้ำลพบุรี แม่น้ำป่าสัก และแม่น้ำเจ้าพระยารวมกลุ่มกันในรูปวิสาหกิจชุมชน จัดกิจกรรมท่องเที่ยวและศูนย์เรียนรู้วิถีชุมชน เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้ไปพักผ่อน เพลิดเพลินกับชีวิตชนบท อยู่ท่ามกลางธรรมชาติของท้องทุ่งและไอนิน และนี่คือจุดหมายปลายทาง ที่ไม่ควรพลาดที่จะแวะไป

คลองบางขาม ลพบุรี

สายน้ำเล็ก ๆ นี้อาจจะเพียงสาขาหนึ่งของแม่น้ำลพบุรี แต่เป็นแหล่งความอุดมสมบูรณ์ของชุมชนต่างๆ ที่ริมคลองบางขาม มีชุมชนบ้านสวนขวัญ ชุมชนบ้านสวนที่รวมตัวกัน เลิกใช้สารพิษในนาข้าวและแปลงผัก ทำเกษตรอินทรีย์ มีวิถีเกษตรแบบยั่งยืน เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเรียนรู้วิถีธรรมชาติ พร้อมสัมผัสกับวัฒนธรรมท้องถิ่นภูมิปัญญาชาวบ้านและชมธรรมชาติสวย ๆ มีกิจกรรมต่างๆ ที่ให้นักท่องเที่ยวได้ลองทำ ไม่ว่าจะเป็นปลูกเลี้ยง กุ้งก้ามแดงในนาข้าวปลอดสารพิษ ทำพืชม้าเตาดิน การทำไข่เค็มดินสอพองใบเตย ถ้ามีเวลาก็ขี้จิ้งกรายาน ชมวิว เพลิดเพลินกับท้องทุ่งริมคลองบางขามกันสักหน่อย รับรองว่าต้องชอบแน่!

รู้หรือไม่ว่า?

“ไข่เค็มดินสอพองใบเตย” คือส่วนผสมที่ลงตัว ดินขาวหรือดินสอพอง จะช่วยทำให้ไข่ขาวนุ่มนวล ไม่แข็งกระด้าง ส่วนใบเตยให้กลิ่นหอมอ่อนๆ ชวนกิน

เกาะเกิด

เกาะเกิดตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาด้านทิศตะวันตก คุนแดนที่แลอยู่ใกล้ ๆ กับพระราชวังบางปะอิน เพียงแต่อยู่กันคนละฝั่งแม่น้ำ เล่ากันว่าในสมัยอยุธยา มีเรือสำเภาจีนที่มาค้าขายตามลำน้ำเจ้าพระยาแล้วโดนพายุพัด เรือล่มตรงบริเวณหน้าวัดเชิงท่า (บางปะอิน) เวลาผ่านไปกระแสน้ำพัดพาดินตะกอนมาทับถมจนเกิดเป็นเกาะอยู่กลางแม่น้ำ ชาวบ้านจึงเรียกย่านนี้ว่า “เกาะเกิด”

เสน่ห์ของเกาะเกิดคือวิถีชีวิตริมแม่น้ำเจ้าพระยาที่เรียบง่าย สบายสบายของที่นี่พร้อมเป็นที่พำนักให้คุณได้พักผ่อนอยู่ ๆ ไว้สักวันสองวัน มีเมนูอาหารบ้านๆ ที่สดและอร่อยจากแม่น้ำอย่างแครงว่ากุ้ง แกงส้มตาลปัตรฤาษี แกงส้มสันตวา ดอกมะกอกต้มกะทิ กุ้งแม่น้ำย่าง และถ้าติดใจรสมือของคนเกาะเกิด อยากเรียนสูตรเด็ดไปจากพี่บ้าน้ำอาที่นี้ก็ได้ เพราะนอกจากจะเป็นแหล่งท่องเที่ยว เกาะเกิดยังมีศูนย์เรียนรู้ สอนทำขนมข้าวยาคุ ขนมน้ต้มสามสี ขนมน้สามเกลอ และกิจกรรมห้ามพลาดเมื่อมาที่นี้ ก็คือนั่งเรือสัมผัสวิถีชีวิตชาวเกาะเกิด ที่อยู่กับดินกินกับน้ำ ทดลองตกกุ้งแม่น้ำ หรือนั่งเรือทวนแม่น้ำเจ้าพระยาไปชมวัดนิเวศธรรมประวัติราชวรวิหาร วัดพุทธที่ไม่เหมือนวัดไหนในประเทศไทย การเดินทางทางเรือจากเกาะเกิดไปวัดนิเวศฯ ใช้เวลาเพียง 20 นาทีเท่านั้น

รู้หรือไม่?

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 โปรดเกล้าฯ ให้สร้างวัดนิเวศธรรมประวัติราชวรวิหาร ขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2419 เพื่อทรงใช้เป็นสถานที่สำหรับบำเพ็ญพระราชกุศล เมื่อเสด็จฯ แปรพระราชฐานมาประทับที่พระราชวังบางปะอิน ใช้รูปแบบสถาปัตยกรรมกอธิค พระอุโบสถก็สร้างเลียนแบบโบสถ์คริสต์ ภายในประดิษฐาน “พระพุทธรูปคุณธรรมโมกาส” เป็นพระประธาน ที่บริเวณฐานชุกชีกีมีลักษณะเหมือนที่ตั้งไม้กางเขนแบบโบสถ์คริสต์

มูมนี่ไม่ควรพลาด

กาแฟกลางทุ่ง อ่างทอง

อ่างทองเป็นจังหวัดเล็กๆ มีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านแบ่งอ่างทองออกเป็นสองฝั่ง เส้นหนึ่งของอ่างทองคือท้องนาและวัดวาอารามตั้งเรียงรายสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา สะท้อนวิถีชีวิตชนบทของภาคกลางได้เป็นอย่างดี สำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการสัมผัสบรรยากาศท้องไร่ท้องนา โดยไม่ต้องลุยน้ำลุยโคลน ร้านกาแฟในทุ่งคือคำตอบจากอ่างทอง

ริมถนนอ่างทอง-วิเศษชัยชาญ มีร้านเล็กๆ ริมทาง ชื่อ “มะขามคาเฟ่” เป็นร้านกาแฟ “จากคหกลีบบ วิวหลักล้าน” ตั้งอยู่ข้างวัดม่วง เจ้าของร้านตกแต่งร้านแนววินเทจย้อนยุค นำไม้เก่ามาทำที่นั่งใต้ต้นมะขาม ทำนออกขานเปิดโล่งมองเห็นวิวท้องนา กับ “พระใหญ่” วัดม่วง สวยเด่นอยู่กลางทุ่ง ด้านล่างมีสะพานไม้ทอดยาวไปกลางทุ่ง มีที่นั่งให้จิบเครื่องดื่ม พร้อม ๆ กับชมซบกลิ่นไอของท้องทุ่งอ่างทอง

พิกัด : มะขามคาเฟ่ ตำบลไผ่จำศีล อำเภอก

วิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง โทร. 09 8830 4134

เปิดทุกวัน 09.00 - 17.00 น.

รู้หรือไม่ว่า?

แม่น้ำท่าจีนซึ่งแยกตัวออกจากแม่น้ำเจ้าพระยาที่จังหวัดชัยนาท เป็นแม่น้ำที่มี 4 ชื่อแตกต่างกันตามจังหวัดที่ไหลผ่าน แม่น้ำตอนที่ไหลผ่านจังหวัดชัยนาทเรียกว่า “แม่น้ำบะขามเตมา” ตอนที่ผ่านจังหวัดสุพรรณบุรีเรียกว่า “แม่น้ำสุพรรณบุรี” ตอนที่ผ่านจังหวัดนครปฐมเรียกว่า “แม่น้ำนครชัยศรี” ส่วนตอนที่ไหลผ่านจังหวัดสมุทรสาครและไหลลงสู่อ่าวไทยเรียกว่า “แม่น้ำท่าจีน”

The Sweetie

Kaeng

เส้นกวางสายหวาน

อาหารไทยขึ้นชื่อเรื่องรสชาติจัดจ้าน เฝ็ด เปรี้ยว เค็ม ขม แต่ในรสชาติจัดจ้านนี้มีความหวานซ่อน

อยู่ทุกจาน คนไทยจึงมีน้ำตาลอยู่ในครัวไทยตลอดเวลา แต่ความหวานในอาหารไทยมีหลายแบบ เช่น หวานใส ๆ แบบน้ำตาลทรายขาว หวานหอมละมุนของน้ำตาลมะพร้าว หวานเข้มข้นแบบน้ำตาลโตนด หรือหวานดิบเดือนเหมือนน้ำผึ้ง ใครที่ขอบรสหวานจะต้องขอการเดินทางสายนี้ ที่พาไปสัมผัสแหล่งผลิตน้ำตาลเก่าแก่ และโด่งดังที่สุดในลุ่มน้ำแม่กลองและลุ่มน้ำเพชร ลิ้มลองรสชาติ และชมพื้นที่ทำจากน้ำตาล ร่วมทำกิจกรรมสนุก ๆ กับชาวบ้าน ตลอดจนเยี่ยมชมย่านเก่าและวัดวาอารามระหว่างทาง

รู้หรือไม่?

ขนมไทยดั้งเดิมทำจาก แป้งข้าวเจ้า กะทิ และน้ำตาลเท่านั้น เช่น ขนมต้ม วิวัฒนาการของขนมไทยเป็นผลพวงจากหลายวัฒนธรรม ทั้งวัฒนธรรมร่วมในแถบภูมิภาคเดียวกัน เช่น ขนมครก หรือขนมที่ห่อใบตองใส่มะพร้าวอย่างขนมใส่ไส้ และวัฒนธรรมจากต่างภูมิภาค เช่น ขนมที่ทำจากแป้งข้าวเหนียว ที่ได้รับอิทธิพลจากเอเชียตะวันออกเฉียง ขนมจากทางอินเดียและเปอร์เซีย เช่น ขนมที่ทำจากถั่วเขียว ผสมกับนมและน้ำตาลดอกกุหลาบ ซึ่งคนไทยก็ได้ปรับมาใช้กะทิแทนนมและใช้น้ำลอยดอกไม้อื่นๆ แทนน้ำตาลดอกกุหลาบที่หาได้ยาก จนสมัยกรุงศรีอยุธยาที่มารี ก็มารี เดอ ปินา (ท้าวทองกีบม้า) ได้ทำขนมตามแบบโปรตุเกส ซึ่งใช้ไขมันเป็นส่วนประกอบของขนม เช่น ทองหยับ ทองหยอด ฝอยทอง หม้อแกง ขนมไทยได้รับอิทธิพลจากหลายวัฒนธรรม แต่เอกลักษณ์ของขนมไทย คือ ความสวยงามน่ากิน ซึ่งต้องยกความชอบให้เหล่ากุลสตรีชาวไทยที่ปรุงแต่งรสชาติให้ถูกปากคนไทย เพิ่มความงามด้วยสีสันทัดดอกไม้บานาชนิด และปรุงความหอมด้วยกะทิและเทียนหอม

หวานมะพร้าว สมุทรสงคราม
ก่อนสร้างกรุงเทพมหานครและกรุงธนบุรี ศรีมหาสมุทร พื้นที่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาตั้งแต่พระประแดงขึ้นไปถึงธนบุรีในปัจจุบัน ถูกเรียกรวม ๆ กันว่า “บางกอก” อุดมสมบูรณ์ไปด้วยสวนทุเรียน เงาะ กระท้อน มังคุด ขนุน มะพร้าว มะม่วง คนสมัยโบราณเคยพูดถึงความอุดมสมบูรณ์กันว่า “สวนในบางกอก สวนนอกบางช้าง” สวนในคือสวนผลไม้ตามลำน้ำเจ้าพระยา ส่วนนอกคือสวนผลไม้ตามลำน้ำแม่กลอง จังหวัดสมุทรสงคราม สมัยโบราณเรียกกันว่าบางช้าง ปัจจุบันบางกอกหรือสวนในกลายเป็นเมือง

ใหญ่ เหลือเพียงสวนนอกแถว ๆ อัมพวาที่ยังเต็มไปด้วยเรือสวนไร่่นาโดยเฉพาะสวนมะพร้าวที่ใช้ทำน้ำตาลมะพร้าวส่งขาย สร้างชื่อเสียงให้คนสมุทรสงคราม

ออกเที่ยว & เคี้ยวน้ำตาล บ้านริมคลองโฮมสเตย์

บริเวณสวนมะพร้าวริมคลองมีหลอก สายน้ำที่ชาวสวนใช้เป็นทางลัดไปสู่อัมพวา ชาวสวนกว่า 300 หลังคาเรือน รวมตัวกันทำ “บ้านริมคลองโฮมสเตย์” เปิดบ้านสวน รับนักท่องเที่ยวให้เข้ามาพักในเรือนแบบโฮมสเตย์ เพื่อได้สัมผัสวิถีชีวิตของชาวบ้าน ริมคลองมีหลอก เรียนรู้การใช้ชีวิตของคนอัมพวา จะไม่มีคำว่าเบื่อ หากคุณพักที่นี่ เพราะมีกิจกรรมให้ทำมากมาย ตั้งแต่ตื่นเช้า ตักบาตรที่ทำน้ำ ทำขนมไทยโบราณ ทำงานจักสานจากใบมะพร้าว นั่งเรือเที่ยวป่าโกงกาง คลองโค่น ชมหิ่งห้อยริมคลองมีหลอก และกิจกรรมห้ามพลาดเป็นที่ลือชื่อคือเคี้ยวน้ำตาลมะพร้าว

ทุก ๆ เช้า คนสวนจะนำน้ำตาลสดที่เก็บได้จากดอกหรือจั่นมะพร้าวมาส่งที่ “เตาดาล” เวลา

นักท่องเที่ยวจะเห็นการเคี้ยวน้ำตาลแบบใกล้ชิด ตั้งแต่เริ่มเทน้ำตาลสดลงกระทะใบบัว เรื่อยไปจนถึงขั้นตอนสุดท้ายได้น้ำตาลมะพร้าวออกมาเป็นก้อน ๆ ใครสนใจเป็นลูกมือช่วยเคี้ยวน้ำตาลก็ได้

เคี้ยวน้ำตาล ทำกันแบบนี้!

คือการไล่น้ำออกจากน้ำตาลสด เพิ่มความเข้มข้นให้ความหวาน ขั้นตอนนี้จะได้ผลผลิต 3 ชนิดตามระยะเวลาการเคี้ยว

- ชนิดแรก คือน้ำตาลสดที่ใช้เวลาต้มไม่นาน ก่อนนำไปบรรจุขวด บางกระทะอาจได้รสฝาดนิด ๆ จากแก่นไม้พะยอมที่ติดมาจากกระทะบอคน้ำตาล ที่ใส่เอาไว้กันบูด
- เมื่อเคี้ยวต่อไปอีกจะได้ชนิดที่สอง คือน้ำหวานจากดอกมะพร้าวขั้นตอนนี้ต้องวัดค่าดัชนีน้ำตาล (GI)
- เมื่อเคี้ยวต่อไปจนเนื้อสีแดง เหนียวหนืดหอมเหมือนคาราเมล ช่วงนี้ต้องกระแทกน้ำตาลด้วยขดลวด เพื่อให้เนื้อน้ำตาลสัมผัสกับอากาศ เนื้อน้ำตาลจะเปลี่ยนจากสีแดงเป็นสีขาวนวล เมื่อนำไปหยอดในพิมพ์ รอจนน้ำตาลแข็ง เราก็ได้น้ำตาลมะพร้าวแท้ ๆ ไว้รับประทาน

รู้หรือไม่ว่า?
“น้ำตาลมะพร้าวแท้ ๆ ราคาสูง เนื้อนิ่ม ถ้าวางไว้นาน ๆ เนื้อจะอ่อนคึ้นตัว กลิ่นหอมละมุนเหมือนมะพร้าว รสชาติไม่หวานแหลมเหมือนผสมน้ำตาลทราย”

รู้หรือไม่ว่า?
ในช่วงฤดูหนาว เป็นช่วงเวลาที่น้ำตาลมะพร้าวจะมีรสชาติดีที่สุด เพราะความชื้นในอากาศต่ำ ทำให้น้ำตาลหวานเป็นพิเศษ ส่วนฤดูฝนนั้นน้ำตาลมะพร้าวจะมีรสออกเปรี้ยว

เค็มคั้นระหว่างทาง

ยุ่งเกลือ

ไม่ว่าจะในครัวหรือบนโต๊ะอาหาร เกลือมีความสำคัญพอๆ กับน้ำตาล เกลือเป็นตัวกำหนดรสชาติอาหาร ช่วยดัดรสขม ยกกระดับเข้มข้นให้รสหวาน ช่วยประคับประคองความเปรี้ยว เพิ่มความอร่อยให้อาหารแซ่บนัวมากขึ้น

“ยุ่งเกลือ”

ร้านอาหารเล็กๆ จิมถนนทางหลวงชนบทสาย 4012 (คลองโค่น-บ้านแหลม) นำเกลือของอำเภอ บ้านแหลมมาเล่าใหม่ผ่านร้านกาแฟที่ดัดแปลง จากยุ่งเกลือเก่า อาคารไม้ชั้นเดียว เพดานสูง ทำได้สวยดูเท่ๆ เป็นแลนด์มาร์คใหม่ เข้ามาสร้างสีสันให้ความดิบเดิมของนาเกลือ ที่กว้างสุดตา นักท่องเที่ยวที่แวะมาเติมน้ำ เดิมพลังที่ “ยุ่งเกลือ” นอกจากจากจะได้จิบเครื่องดื่มคลายร้อนแล้ว จะได้มุมสวยๆ สำหรับถ่ายรูปรูปร่าง รูจักนาเกลือแบบใกล้ชิด เชลฟีกับคนหาเกลือ และกึ่งหันลมยักษ์กลางนาเกลือ หรือจะลองตักเกลือ ทาบเกลือก็ได้ แล้วคุณจะรู้จักเกลือมากขึ้น

พิกัด : ยุ่งเกลือ ตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี 76110 โทร.08 9766 6885

รู้หรือไม่?

เกลือ ก็มีตัวผู้ตัวเมีย เม็ดเกลือตัวผู้จะใหญ่และยาวกว่าเม็ดเกลือตัวเมีย ซึ่งมีขนาดเล็กกลมและป้อม ในทางเคมีนับเป็นโซเดียมคลอไรด์ (sodium chloride) เหมือนกัน แต่มีการแยกในตำรายาไทย เนื่องจากมีสรรพคุณต่างกัน

หวานดังตาลเมืองเพชร

เพชรบุรีเป็นเมืองเก่าริมทะเลอ่าวไทย มีชื่อเสียงด้านงานช่าง เช่น ช่างปูนปั้น ช่างทองรูปพรรณ สืบทอดมาจากช่างหลวง อาหารและขนมหวานที่ขึ้นชื่อ รับประทานตกทอดมาจากสมัยกรุงศรีอยุธยา ตอนปลาย ส่วนความหวานที่โด่งดังของที่นี่ ไม่มีใครเทียบ ก็ได้แก่ “น้ำตาลโตนด” เพชรบุรีมีเตาเคี้ยวตาลมากกว่า 300 แห่งแม้ว่าการเคี้ยวน้ำตาลโตนดของเมืองเพชรจะเหมือนกับการเคี้ยวน้ำตาลในที่อื่นๆ แต่ “คนเมืองเพชร” มั่นใจว่าน้ำตาลโตนดของเขาหวานอร่อยไม่เป็นสองรองใคร คนเพชรบุรีจึงใส่น้ำตาลโตนดในอาหารทุกงาน ตั้งแต่ก๋วยเตี๋ยวเนื้อตุ๋น ข้าวขาหมู ผัดไท ก๋วยจั๊บ ขนมหม้อแกง กาแฟเย็นโตนดลาเต้ ไปจนถึงโตนดมะนาวโชดา ทั้งหมดล้วนเป็นอาหารจานเด็ด เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว

แกะรอยเส้นทาง “น้ำตาลโตนด”

หาคำตอบความหอมหวาน อร่อย ของน้ำตาลโตนด ที่อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี แหล่งปลูกตาลอันสำคัญของเพชรบุรี

ชุมชนบ้านถ้ำรงค์ ตั้งอยู่ในอำเภอบ้านลาด เป็นชุมชนโบราณ มีพระพุทธรูปปูนปั้นสมัยทวารวดี อายุราวๆ 700 ปี ประดิษฐานติดกับผนังถ้ำ ยืนยันความเก่าแก่ของชุมชนแห่งนี้ ชาวบ้านส่วนใหญ่เติบโตกับตาลโตนด ทำมาหากินกับตาล เช่น ปาดตาล เคี้ยวน้ำตาล สานใบตาล ทำขนมตาล นักท่องเที่ยวที่แวะมาที่บ้านถ้ำรงค์ จะได้สัมผัสวิถีชีวิตของคนกับตาลอย่างใกล้ชิด ตั้งแต่เช้าถึงเย็น ตั้งแต่โคนถึงยอดตาล จุดหมายปลายทางยอดนิยมที่บ้านถ้ำรงค์ คือสวนตาลลุงณอม นั่นเอง

ปี 2534 ลุงณอม ภูเงิน ปลูกตาลโตนด 450 ต้น เรียงเป็นแถวยาวอย่างเป็นระเบียบเต็มพื้นที่ 10 ไร่ เพื่ออนุรักษ์ต้นตาลโตนดสัญลักษณ์ของเมืองเพชรบุรี ซึ่งเวลานั้นต้นตาลโตนดที่ขึ้นตามธรรมชาติมีอยู่มากมายตามหัวไร่ปลายนา คนอื่นๆไม่เข้าใจว่าลุงณอมจะปลูกไปทำไม แต่ในระยะเวลาหลัง ต้นตาลในท้องถิ่นมีจำนวนลดน้อยลง

เรื่อยๆ สวนทางกับสวนตาลโตนดของลุงณอมที่เริ่มเก็บเกี่ยวได้ ทุกวันนี้สวนตาลลุงณอมเป็นแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาตาลโตนด มีนักท่องเที่ยวแวะเข้ามาทุกวัน เพื่อสัมผัสวิถีชีวิตคนเมืองเพชรกับตาลโตนด ได้เห็นการขึ้นตาล รู้จักตาลตัวผู้และตาลตัวเมีย ชิมน้ำตาลสด พร้อมกับดูชาวสวนเคี้ยวน้ำตาลโตนด

นอกจากเที่ยวชมสวนตาลโตนดลุงณอม นักท่องเที่ยวสามารถทำกิจกรรมอื่นๆ กับชุมชนได้อีก เช่น ลองทำขนมตาลที่บ้านยี่โตนด ทำงานจักสานจากใบตาล หรือทดลองเคี้ยวน้ำตาลโตนดด้วยตัวเอง

รู้หรือไม่ว่า?

ตาลโตนดตัวผู้ที่มีวงยาวๆ คล้ายหนวดปลาหมึก ให้น้ำตาลได้มากกว่าตาลโตนดตัวเมีย ชาวสวนมักไม่เก็บน้ำตาลจากตาลโตนดตัวเมียเพราะจะเก็บไว้กินลูกตาล

พระราชวังฤดูร้อน

การสร้างพระราชวัง หรือวังที่อยู่นอกเขตพระราชวังหลวงนั้น หลายแห่งเป็นพระราชวังฤดูร้อนสำหรับพระมหากษัตริย์เสด็จไปผ่อนคลายพระอิริยาบถ การสร้างพระราชวังฤดูร้อนในราชสำนักไทย สามารถย้อนไปได้ถึงสมัยอยุธยา สมเด็จพระนารายณ์มหาราชโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระนารายณ์ราชนิเวศน์ที่เมืองลพบุรี โดยนำเทคนิคการสร้างน้ำพุมาช่วยทำให้พระราชวังมีความร่มรื่นมากขึ้น

ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 โปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระราชวังหลายแห่ง รวมทั้งการสร้างพระราชวังนครคีรี หรือเขาวังเป็นพระราชวังฤดูร้อน ที่เมืองเพชรบุรี ซึ่งการสร้างพระราชวังในแต่ละที่ล้วนต้องมีการส่งช่างหลวงในราชสำนักไปด้วย เพื่อควบคุมและก่อสร้างพระราชวัง ความรู้จากช่างในวังหลวงจึงได้มีการถ่ายทอดให้กับคนในท้องถิ่น

การถ่ายทอดแลกเปลี่ยนความรู้ชั้นสูงจากวังหลวงสู่คนในท้องถิ่นเห็นได้ชัดเจนที่เมืองเพชรบุรี เนื่องจากเมื่อมีการสร้างพระนครคีรีในรัชกาลที่ 4 แล้ว ในรัชสมัยต่อ ๆ มาก็กมีการสร้างพระราชวังต่างๆ ในเพชรบุรีตามมาอย่างต่อเนื่อง เช่น การสร้างพระราชวังรามราชนิเวศน์ หรือพระราชวังบ้านปืนในสมัยรัชกาลที่ 5 และการสร้างพระราชนิเวศน์มฤคทายวัน

ที่อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ในสมัยรัชกาลที่ 6 ด้วยเหตุนี้ช่างสิบหมู่ในราชสำนักจึงได้มาร่วมตัวกันสร้างพระราชวังที่เมืองเพชรบุรีอย่างต่อเนื่องถึงสามรัชสมัย

ศิลปะชั้นสูงประจำราชสำนักได้หลอมรวมกับศิลปะโบราณของช่างเมืองเพชรจนกลายเป็นสกุลช่างเมืองเพชร เช่น ศิลปะการทำเครื่องทองของช่างทองหลวง ที่ได้ถ่ายทอดให้ช่างทองพื้นเมืองที่เข้ามาเป็นผู้ช่วยช่างหลวง จนเป็นเครื่องทองสกุลช่างเมืองเพชรที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว นอกจากนี้ยังมีอาหารที่ขึ้นชื่อของเมืองเพชรอย่าง ข้าวแช่ ที่ได้เจ้าจอมมารดาอ่อนกลิ่น เจ้าจอมเชื้อสายมอญ ที่ติดตามรัชกาลที่ 4 ไปถวายราชการที่พระนครคีรี ได้ถ่ายทอดการทำข้าวแช่ให้ป่าวไพร่จนแพร่หลายในจังหวัดเพชรบุรีและในพระราชสำนัก

ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 เริ่มมีพระราชนิยมสร้างที่ประทับชายทะเล โดยโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระราชวังเกาะสีชัง หรือ พระจุฑาธุชราชฐาน ที่เกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี ในสมัยรัชกาลที่ 6 โปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระราชนิเวศน์มฤคทายวัน ที่จังหวัดเพชรบุรี ในสมัยรัชกาลที่ 7 โปรดเกล้าฯ ให้สร้างวังไกลกังวล ที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรทรงประทับที่วังไกลกังวลหลายครั้งในรัชสมัยของพระองค์

พระนครคีรี

เมื่อเข้าสู่เมืองเพชรบุรี สิ่งที่นักท่องเที่ยวจะได้เห็นโดดเด่นแต่ไกล คือ เขาวัง หรือพระราชวังฤดูร้อนในสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 เรียกว่า “พระนครคีรี” หรือเขาวัง มีเจดีย์และอาคารสีขาวตั้งอยู่บนยอดเขาสมน สูง 92 เมตร พระนครคีรีมีพระที่นั่ง และพระตำหนักมากมาย ส่วนใหญ่สร้างตามสถาปัตยกรรมตะวันตกแบบนีโอคลาสสิกผสมสถาปัตยกรรมจีน ตั้ง

อยู่บนยอดเขา 3 ยอด คือพระธาตุจอมเพชรอยู่เขายอดกลาง วัดพระแก้วอยู่ยอดเขาด้านตะวันออก ส่วนพระราชวังฤดูร้อนและหมู่พระที่นั่งตั้งอยู่บนยอดเขาด้านตะวันตก ซึ่งปัจจุบันจัดตั้งเป็นพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนครคีรี ภายในเก็บรักษาโบราณวัตถุต่าง ๆ ได้แก่ เครื่องราชูปโภคของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รูปหล่อโลหะสำริด และทองเหลืองที่ใช้สำหรับ

ตกแต่งห้องต่างๆ ในพระที่นั่ง ช่วงปลายๆ ก่อนพิพิธภัณฑสถาน ตอน 4 โมงเย็น เป็นช่วงที่บรรยากาศสวยงามที่สุด พื้นที่ด้านบนของหอซุวาลเวียงชัย หรือหอดูดาว เป็นจุดชมวิวที่สวยงามที่สุด นักท่องเที่ยวจะมองเห็นวัดพระแก้ว พระธาตุจอมเพชร สีขาวสะอาดตาตัดกับท้องฟ้าสีคราม นอกจากนี้ยังสามารถมองเห็นทิวทัศน์เมืองเพชรบุรีได้โดยรอบ

ชิมของหวานชมงานศิลป์ ย่านวัดเกาะ

ชุมชนเก่าอายุกว่า 100 ปี ในเมืองเพชรบุรี เรียกชื่อตามวัดเกาะ วัดโบราณสร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยา ที่ตั้งอยู่กลางชุมชน ในพระอุโบสถมีภาพจิตรกรรมฝาผนังสวยงาม เล่าเรื่องพุทธประวัติด้วยสีฝุ่นด้วยการใช้สีอ่อน และใช้สีแค 4 สี มี แดง ดำ ขาว เหลือง ซึ่งเป็นแนวเขียนภาพแบบจิตรกรรมสมัยอยุธยาแท้ๆ ชุมชนวัดเกาะตั้งอยู่ริมแม่น้ำเพชรบุรี เป็นแหล่งทำขนมหวานของเมืองเพชรมาเป็นเวลานาน ในตรอกเล็กๆ ริมถนนพานิชเจริญ มีร้าน “บ้านขนมครูปราณี” ที่ทำขนมมาลิ่วได้ร้อย ชนิดหวานที่ทำจากแป้งเป็นชิ้นเล็กๆ คล้ายหยดน้ำหลากสี ด้านนอกเป็นน้ำตาลแข็ง ด้านในเหนียวนุ่ม เป็นของขึ้นชื่อของบ้านนี้ ย่านวัดเกาะมีคนหลากหลายเชื้อชาติทั้งไทย จีน อยู่รวมกันมายาวนาน แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมอันหลากหลายผ่านสถานที่ต่างๆ วัดวาอาราม ศาลเจ้า และโรงเจ ตึกงามบ้านช่องแสดงให้เห็นความเจริญที่เข้ามาในเมืองเพชรในแต่ละยุคสมัย เช่น บ้านไทยโบราณอายุนับ 100 ปี เรือนแถวแบบจีน สร้างสมัยรัชกาลที่ 6-7 โดดเด่นด้วย

ลายฉลุไม้ รวมถึงคอนกรีตสร้างแบบฝรั่งผสมจีน ย่านวัดเกาะยังเป็นชุมชน “สกุลช่างเมืองเพชร” อีกด้วย

รู้หรือไม่?

สำหรับคนไม่ชอบกินหวาน เวลาเลือกซื้อขนมอาลิ่วอย่าเลือกซื้อแบบตัวใสมากๆ เพราะใส่น้ำตาลทรายเยอะกว่าก็ จะหนักไปทางหวานมากกว่า

A Cradle of Culture

เส้นทางชาวทุ่ง & ชาวท่า

วิถีชีวิตที่ผูกพันกับสายน้ำเป็นวิถีดั้งเดิมของคนในสังคมลุ่มน้ำภาคกลางของไทย ตั้งแต่เด็กจนโต ทุกคนใช้ชีวิตเป็นหนึ่งเดียวกับสายน้ำ ลูกหลานบ้านใครที่อยู่ติดน้ำ นอกจากจะหัดเดิน และวิ่งแล้ว ยังต้องหัดว่ายน้ำ และพายเรืออีกด้วย เพราะนั่นคือสิ่งจำเป็นในการใช้ชีวิต ภูมิปัญญาชาวบ้านสะสมแทรกไว้ในทุกส่วนของชีวิต ตั้งแต่เรื่องท่ามาหากินจนถึงประเพณีพื้นบ้านอย่างปีไหน มีแว่นน้ำจะมามาก ก็จะไปเลือกปลุกข้าวพันธุพิเศษ เรียกว่าข้าวซังลอย จมน้ำไม่เน่า และเมื่อถึงฤดูน้ำหลาก ประเพณีประจำปีอย่างแข่งเรือยาว ก็เป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้เลย

ตลาดทุ่งบัวแดง นครปฐม

บางเลน นครปฐม ท้องทุ่งใกล้กรุงเทพฯ ที่ทำให้คนเมืองได้ไปเที่ยวทุ่ง เที่ยวตลาดน้ำและแหล่งเที่ยวเชิงเกษตรได้ไม่ยากนัก

ทุ่งดอกบัวแดงที่นี่ มีพื้นที่ 24 ไร่ เห็นทุ่งบัวกว้างไกลสุดสายตา แสงแดดยิ่งแรงดอกบัวสีแดงก็ยิ่งบานโดดเด่น ความพิเศษของทุ่งบัวแห่งนี้ อยู่ที่ที่มีบัว 2 สายพันธุ์ คือ บัวแดงสายพันธุ์ดั้งเดิมจะบานในตอนเช้า ถ้ามาตอนสาย บัวพันธุ์นี้จะหุบกลีบดอกเพื่อพักก่อนที่จะบานอีกครั้งในวันรุ่งขึ้น ส่วนบัวอีกสายพันธุ์หนึ่ง เป็นบัวแดงพันธุ์มะเหมี่ยว จะบานตั้งแต่ช่วงสายไปจนถึงช่วงเย็น ทำให้คนที่มาเที่ยวที่นี่ ชมบัวได้ตลอดทั้งวัน เทคนิคการชมบัวแดงมะเหมี่ยวให้สวยนั้นต้องนั่งเรือลงไปในทุ่ง เพราะบัวแดงมะเหมี่ยวก้านดอกสั้น แต่ใบจะชูสูงพ้นน้ำขึ้นมา ทำให้เวลามองบัวจากที่สูง จะเห็นแต่ใบบัว ดังนั้น ถ้าจะให้เห็นบัวแดงมะเหมี่ยวบานสวยจะต้องนั่งเรือชมใกล้ๆ จุดเด่นของตลาดทุ่งบัวแดงคือ มีบริการถ่ายรูปมุมสูงด้วยโดรน ทำให้คนที่ไปเที่ยวได้รูปสวย ไปรอดเพื่อน ๆ ได้อย่างไม่ต้องห่วงเลย

เมื่อมาถึงทุ่งบัวแดงแล้ว ขอว่าอย่าให้พลาด เมี่ยงคำลิบบัว รสชาติดี ลิบบัวจะให้สัมผัสนุ่มละมุนลิ้น แตกต่างจากใบชะพลูและใบทองหลางที่ใช้กินกับเมี่ยงคำทั่วไป

ตลาดท่านา หรือตลาดนครชัยศรี แวะเติมพลังก่อนไปเที่ยวต่อที่ ตลาดท่านา หรือตลาดนครชัยศรี เป็นการพักที่คุ้มค่าคุ้มเวลา เพราะตลาดท่านามีของอร่อยให้ชิม มีผลไม้ให้ซ้อป และมีมุมถ่ายรูปให้สนุกได้ครบจบในที่เดียว

ตลาดท่านาเป็นตลาดสดเก่าแก่อายุกว่า 140 ปี ที่อยู่เคียงคู่วิถีชีวิตของชุมชนริมแม่น้ำนครชัยศรีมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 1 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เมื่อผู้คนเริ่มอพยพย้ายถิ่นมาอาศัยอยู่ในพื้นที่แถบริมแม่น้ำนครชัยศรี ที่มาของชื่อตลาดท่านานั้น มีที่มาจากพื้นที่โดยรอบตลาดในอดีตนั้นเป็นพื้นที่ปลูกข้าว ท่านา รวมถึงเป็นท่าเรือขนส่งสินค้าและเป็นท่าขึ้นข้าว เพราะท่าเลที่ตั้งอยู่ติดริมแม่น้ำนครชัยศรีทำให้สะดวกต่อการคมนาคมค้าขายผ่านทางเรือล่องไปตามแม่น้ำนครชัยศรี ในช่วงสมัยรัชกาลที่ 5 ตลาดท่านากลายเป็นชุมชนค้าขายที่สำคัญในย่านนี้ มีการก่อสร้างอาคารเรือนไม้สองชั้นโอบล้อมรอบตลาดสดให้เป็นโรงฝึนในยุคสมัยนั้น รวมถึงมีการสร้างสะพานรวมเมฆข้ามแม่น้ำนครชัยศรีเพื่อเชื่อมต่อระหว่างฝั่งตลาดท่านากับแถบจิวราย

อาคารตึกแถวสร้างจากไม้อายุกว่า 90 ปียังคงโอบล้อมรอบตลาดท่านา แวะกราบสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ศาลอาแม่ที่ ตั้งอยู่ในตลาดแล้วพักเติมพลังที่ร้านอาหารริมน้ำ เลือกชิมอาหารหลากหลายทั้งของหนักอ่อมท้องอย่างเปิดพะไล ส้มตำ ผัดไทย ตบท้ายด้วยของหวานอย่างขนมบั้งเย็น ปลากริมไปเต่า หรือผลไม้ขึ้นชื่ออย่างส้มโอและมะพร้าว หากเป็นยามเย็นที่แสงแดดอ่อน นั่งชมบรรยากาศริมแม่น้ำท่านาจีนก็เป็นทางเลือกที่น่าลอง

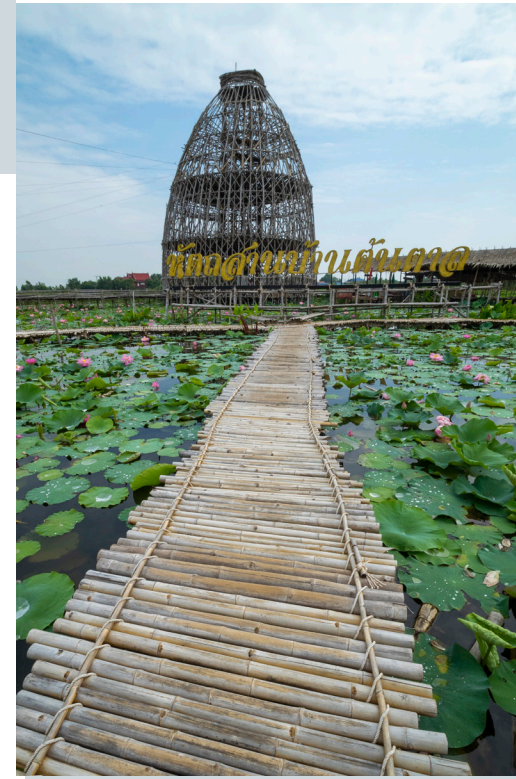
สุขุมย์ชุมทุ่งสุพรรณบุรี

ของสำคัญประจำบ้านของคนในเมืองใหญ่อาจเป็นอินเทอร์เน็ต โทรศัพท์มือถือ แต่สำหรับชาวทุ่งที่อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี เครื่องมือสำคัญประจำบ้าน คือ สุ่มตักปลา ชาวบ้านอำเภอสองพี่น้องจึงร่วมมือกันสานสุ่มตักปลาขนาดใหญ่เพื่อล่อถึงเอกลักษณ์อันโดดเด่นของคนท้องทุ่งที่อยู่กับน้ำทุ่งน้ำท่า ปลูกข้าว จับปลา

อำเภอสองพี่น้องเป็นที่ราบลุ่ม เมื่อถึงหน้าน้ำหลากพื้นที่นาส่วนใหญ่จะมีน้ำท่วมขังอยู่ช่วงระยะหนึ่ง จึงเป็นที่ๆ มีปลาและสัตว์น้ำมารวมกัน ชาวบ้านในแถบนี้จึงมี "สุ่ม" เอาไว้จับปลากันเกือบทุกบ้าน ยามน้ำหลาก กุ้งหอยปูปลาเฝ้ามามากมายจนต้องทำเป็นปลาแห้งกุ้งแห้งเก็บไว้กินได้ตลอดปี

สะพานไม้ไผ่ที่ทอดยาวเป็นทางเดิน ตัดผ่านทุ่งผักบุ้งและทุ่งดอกบัวม่วงตรงไปสู่สุ่มตักปลาขนาดใหญ่ที่มีความสูงถึง 20 เมตร สุ่มตักปลาขนาดใหญ่ทำจากไม้ไผ่หลายพันลำกลายเป็นจุดชมวิวที่ทำให้เห็นท้องทุ่งและชุมชนบ้านต้นตาลในมุมมองแบบ 360 องศา

ในยามเช้าชาวบ้านจะพายเรือนำอาหาร และสินค้าจากท้องถื่นมาจอดขายริมสะพานไม้ไผ่ให้ได้เลือกซื้อเลือกชิมในราคาสบายกระเป๋าสำหรับคนที่อยากลองพายเรือ หรือนั่งเรือพายกระทบไหล่ฟอด้วแม่ค้าที่พายเรือมาขายของก็สามารถทำได้ไม่มีปัญหา

ชุมชนบ้านแหลม สุพรรณบุรี

สถานที่ท่องเที่ยวเพื่อชมวิถีชีวิตริมน้ำที่น่าปักหมุดอีกที่หนึ่งของจังหวัดสุพรรณบุรี คือ ชุมชนบ้านแหลม เขตอำเภอบางปลาม้า ตั้งแต่อดีตจนถึงวันนี้ แม่น้ำท่าจีน ช่วงที่ผ่านอำเภอบางปลาม้าและอำเภอเมืองสุพรรณบุรีเป็นเส้นทางเดินทางด้วยเรือที่ถูกกล่าวถึงนับครั้งไม่ถ้วน ในประวัติศาสตร์เส้นทางนี้เป็นเส้นทางเดินทัพของพม่าไปสู่กรุงศรีอยุธยา ย่านบางปลาม้าจึงถูกขนานนามว่า “บางพม่า” ก่อนจะเปลี่ยนเป็นบางปลาม้า สุนทรภู่กวีเอกแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ยังคงล่องเรือผ่านทางเส้นทางนี้ และกล่าวถึงในนิราศสุพรรณ และในเส้นทางเสด็จประพาสต้น ร.ศ 123 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ก็เสด็จมาพักที่บางประมานี่

ในวันนี้ ชีวิตริมสองฝั่งลำน้ำยังสงบ สวยงาม เหมือนแต่เคยมา แต่มีความพิเศษมากกว่านั้น เมื่อชุมชนบ้านแหลมเปิดพื้นที่ให้นักท่องเที่ยวได้มาเป็นส่วนหนึ่งของการใช้ชีวิตวิถี แบบคนริมน้ำ มาที่นี่ได้ลองทำอะไรหลายอย่าง ไม่ว่าจะป็นขนมไทยโบราณจักสานไม้ไผ่หวาย-ผักตบชวา ทำลูกปลี และถ้าใครอยากตามรอยเสด็จประพาสต้น หรือตามรอยนิราศสุพรรณ ก็มีเส้นทางล่องเรือพาไป หากมีเวลาดำรงสักคืนที่ชุมชนบ้านแหลม ในยามเช้าสามารถปั่นจักรยานชมทุ่ง นั่งรถอีแต๊กชมทุ่งนา ชีควายลุยโคลน ยกยอจับปลา พายเรือเก็บสาหร่าย

และเมื่อไปถึงชุมชนบ้านแหลมสิ่งที่ต้องลิ้มลองคือ อาหารทั้งคาวและหวาน โดยเฉพาะอาหารที่ทำจากปลาม้า เช่น ปลาม้าทอดกระเทียม ต้มยำปลาม้า ส่วนของหวานที่ขึ้นชื่อคือ ขนมสาหร่าย ซึ่งเป็นขนมไทยโบราณที่หาทานได้ยาก คนที่อยากเรียนทำอาหารอย่างต้มโคล้งปลาม้า แกงปลาลับก และขนมไทยอย่างขนมเจ้าบ้านเจ้าเรือนซึ่งเป็นขนมที่ใช้ในงานมงคลแต่งงานขึ้นบ้านใหม่ ประกอบด้วย ขนมต้มแดง ขนมต้มขาว ข้าวเหนียวน้ำกะทิ ขนมคันหลาว และกล้วยหนึ่งหวี ขนมনারีจำศีล (กล้วยบวชชี) และจรรยาสงคราม (ถั่วดำต้มกะทิ) หรือจะเรียนรู้การทำลูกประคบสมุนไพร ปราชญ์ชุมชนก็พร้อมที่จะให้ทุกคนได้ทดลอง

นาเฮียใช้

ทุ่งนาสีเขียวสดที่นาเฮียใช้ อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี เปิดให้คนเข้าชมแปลงนาสาธิต ให้ความรู้เกี่ยวกับข้าวนาปรังทุกชนิดที่นิยมปลูกในปัจจุบัน เพื่อที่จะได้เลือกพันธุ์ข้าวได้เหมาะสมแปลงนาสาธิตนี้จะทำการปักดำทุกวันที 1 ของเดือน ด้วยกล้าเพียงต้นเดียว ต่อ 1 กอ เพื่อให้เห็นว่าต้นข้าวแตกกอได้แก่ขนาดไหน และให้ชาวบ้านได้ศึกษาในทุกะระยการเติบโตของข้าว นักท่องเที่ยวสามารถทดลองดำนา และสนุกกับการได้เรียนรู้ในทุ่งข้าว สัมผัสกับโคลน และตื่นตาตื่นใจกับการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยในการปลูกข้าว

เก็บเกี่ยวภาพถ่ายประทับใจได้หลากหลายมุม เช่น เรือนศูนย์รวมดวงใจไทยทั้งชาติ เรือนหนังสือพระราชกรณียกิจและเรือนหนังสือข้าว เรือนวิถีชาวนาไทยในอดีต เรือนพระแม่โพสพ ยังเก็บข้าว ควายตัวอ้วนพีท่าทางอารมณ์ดีรอให้เจ้าหน้าที่เอาอาหารมาป้อน ร้านโชห่วยย้อนยุค คนที่อยากชมวิวท้องทุ่งในมุมสูง ต้องออกแรงสักนิด เดินขึ้นไปบนหอเดือนกษัตริยาชาวนา หอคอยสูง 3 ชั้น ความสูง 14.5 เมตร

คนที่อยากพักผ่อนแรง นาเฮียใช้มีมุมร้านอาหารบรรยากาศสบายๆ ให้บริการ ส่วนคอกกาแฟสามารถนั่งจิบกาแฟชมทุ่งนาเขียวขจีได้อย่างสบาย

รู้หรือไม่?

กุ้งแม่น้ำนั้นเป็นของที่มีให้กินตลอดทั้งปี

แต่ถ้าอยากกินกุ้งแม่น้ำให้อร่อยคนโบราณบอกว่า เป็นกุ้งแม่น้ำช่วงฤดูหนาว ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน-กุมภาพันธ์ เพราะเป็นช่วงที่กุ้งได้รับสารอาหารตามธรรมชาติอย่างเต็มที่ เขากุ้งสดๆ ไปเผาไฟ มันกุ้งเยิ้มๆ หอม มัน เนื้อหวานแน่นดั่ง อร่อยจนแทบไม่ต้องจิ้มน้ำจิ้ม

เคล็ดลับพายเรือจาก

คนริมน้ำ เมื่อพายเรือต้องตัดท้ายไปด้วยเพื่อบังคับทิศทางของเรือ คือ พอดีพายเบาๆ ไปจนสุดด้านหลัง อย่ารีบร้อนยกพายขึ้น แต่ให้จัดใบพายรอน้ำไว้ในทิศทางที่ต้องการจะไปทำเหมือนกับไม้พายเป็นหางเสือเรือเพื่อบังคับทิศทางของเรือ ฝึกบ่อยๆ จะได้พายคล่อง ที่สำคัญต้องฝึกดูทิศทางของน้ำและลมให้ดี

‘ข้าวใหม่’ คือข้าวที่ชาวนาเพิ่งจะเก็บเกี่ยวนำไปสี

ช่วงต้นฤดูหนาวไปจนถึงเดือนกุมภาพันธ์ เป็นช่วงเก็บเกี่ยวข้าวใหม่มาปีที่ปลูกและเก็บเกี่ยวตามฤดูกาล กลิ่นของข้าวใหม่หอมละมุน เมล็ดข้าวนุ่ม มียางเหนียว และมีความชื้นมากกว่าข้าวนาปรัง (ข้าวที่ปลูกนอกฤดู) เมื่อเอามาทำข้าวต้ม หรือโจ๊ก ยางข้าวเหนียวนุ่มเพิ่มสัมผัสละมุนควบคู่ไปกับกลิ่นข้าวหอมฉุย จนต้องขอเติมอีกยาม

The legend
of the river

กรุงเทพ-กรุงธน
วิถีเก่าในเมืองใหญ่

กรุงเทพ-กรุงธน วิถีเก่าในเมืองใหญ่

“กรุงเทพมหานคร” และ “กรุงธนบุรีศรีมหาสมุทร” สองราชธานีที่เป็นต้นรากก่อร่างความเกรียงไกรของราชอาณาจักรไทย มีสายน้ำเจ้าพระยาเชื่อมต่อความผูกพัน สืบต่อวัฒนธรรมอันรุ่งเรืองมาอย่างไม่ขาดสาย

“กรุงเทพ” และ “กรุงธนบุรี” คือชุมชนบริเวณปากแม่น้ำเจ้าพระยาที่เคยเป็นเมืองหน้าด่านติดทะเลที่สำคัญตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา รู้จักกันในชื่อของ “บางกอก” เป็นเมืองท่าพักเรือ ไม่ว่าขาขึ้นหรือล่อง ขบวนเรือสำเภาต่างชาติที่เดินทางมาค้าขาย คณะราชทูตจากประเทศต่างๆ ที่มาเจริญสัมพันธไมตรีกับราชอาณาจักรกรุงศรีอยุธยา ก็ต้องหยุดพักที่นั่นก่อนทุกครั้ง ชุมชนนี้จึงคับคั่งด้วยชนชาติต่างๆ มากมาย และถึงแม้ว่าจะมีอีกชื่อหนึ่งว่า “เมืองธนบุรีศรีมหาสมุทร” เพราะอยู่ติดทะเล แต่คนต่างชาติและคนไทยเองก็ยังชินปากที่เรียกว่า “บางกอก” มากกว่า

หลังจากกรุงศรีอยุธยาเสียกรุงครั้งที่สอง ชุมชนเมืองหน้าทะเลเขตบางกอกนี้โดดเด่นขึ้นอีกครั้ง เมื่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ได้กอบกู้เอกราชและสถาปนาเมืองธนบุรีศรีมหาสมุทรเป็นราชธานีของกรุงธนบุรี ในการนี้ได้นำไพร่พลจากเมืองอยุธยาและหัวเมืองต่าง ๆ ซึ่งมีคนหลากหลายเชื้อชาติ ศาสนาและวัฒนธรรมมาลงหลักปักฐานที่กรุงธนบุรีนี้อีกด้วย

ดังนั้นจึงไม่น่าประหลาดใจเลยที่บางกอกจะมีชาวต่างชาติ ต่างภาษา ต่างวัฒนธรรมทั้งจีน มอญ เขมร เปอร์เซีย โปรตุเกส อินเดีย หลังไหลเข้ามา มาพร้อมวัฒนธรรม ความเชื่อ ภาษาและอาหารที่หลากหลายมากมาย

จวบจนถึงวันนี้ วันที่เวลาเปลี่ยนผัน กรุงเทพร่วมกับกรุงธน จากเมืองบางกอกก็เปลี่ยนมาเป็น “กรุงเทพมหานคร” เมืองหลวงของกรุงรัตนโกสินทร์ ความเจริญเปลี่ยนทิศจากริมฝั่งน้ำมาคืบคั่งบนฝั่งถนน เราใช้รถยนต์เป็นการ

เดินทางหลักแทนการโดยสารทางเรือ ชุมชนที่เคยรุ่งเรืองในแถบสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาค่อยๆ โรยรา ความครคร่ำของผู้คนเริ่มซาลงไป อดีตอันรุ่งเรืองถูกเก็บพับไว้ในตามซอกซอยเล็กๆ และริมลำคลอง

แตวันนี้กรุงเทพมหานครพร้อมแล้ว! พร้อมสำหรับระบบขนส่งสาธารณะ ให้เราเดินทางได้ด้วยรถราง-เรือ ช่วยทำให้ทุกคนได้สนุกกับการท่องเที่ยวในซอกเล็กซอยน้อยของกรุงเทพ-กรุงธน กลับไปทำความรู้จักกับเสน่ห์ที่ซ่อนอยู่ของชุมชนต่างๆ อีกครั้ง แล้วคุณจะได้เห็นความมหัศจรรย์ของแผ่นดินไทย ที่ไม่ว่าจะมีต้นกำเนิดจากที่ใด จะมีความหลากหลายที่วัฒนธรรม ทุกคนก็อยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นสุข..บนแผ่นดินเดียวกัน

ย่านถนนทรงวาด

หากย้อนเวลากลับไปในอดีตได้ โดยเฉพาะในรัชสมัย พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 เราคงได้เห็นถนนนี้คับคั่งไปด้วยผู้คนและห้างร้าน เพราะที่นี่คือย่านขนส่งสินค้า อาหารทะเล สมุนไพร เครื่องเทศที่สำคัญในพระนคร ตลอดถนนมีชกชอยสุ่ทำเรือกลไฟ และเรือบรรทุกสิ่งของขึ้นล่องไปหัวเมืองชายทะเล อาคารทั้งสองฝั่งของถนนทรงวาดคือตึกแถวยุคแรกของพระนคร มีหน้าบ้าน ขอบหน้าต่างเป็นซุ้มโค้งประดับด้วยลายปูนปั้น มีลายดอกไม้ เสาแต่งเป็นแบบคอรินเทียนประยุกต์ บางอาคารมีลายฉลุ ดูสวยงามคลาสสิกยิ่งนัก

Explore
the
old trails

“ย่านถนนทรงวาด” ตั้งอยู่ในเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพฯ เป็นย่านที่มีสีสันของวัฒนธรรมที่หลากหลาย มีศาลเจ้าจีน มีมัสยิดและมีโบสถ์คริสต์ แบ่งออกเป็น 2 ช่วงเริ่มต้นตั้งแต่ถนนถนนจักรวรรดิไปจนถึงถนนราชวงศ์ และจากถนนราชวงศ์ไปตัดกับถนนเจริญกรุง แต่เดินย่านทรงวาดที่เดียวก็ทำให้คุณได้สนุก เที่ยวเล่นตั้งแต่ย่านสำเพ็ง เขาวราช จนถึงตลาดน้อยเลยทีเดียวน และนี่คือสิ่งที่คุณไม่ควรพลาด เมื่อเดินเล่นแถวทรงวาด

ถ่ายรูปกับตึกเก่าสุดคลาสสิก

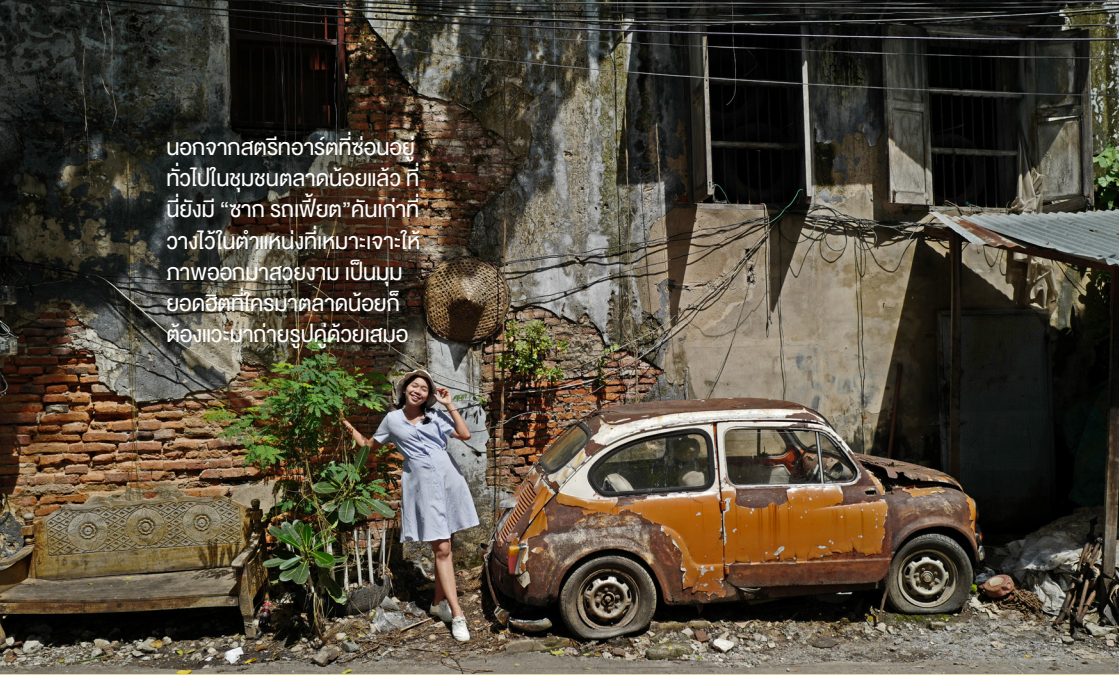
ตลอดสองฝั่งของถนนสายเล็กๆ ที่ทอดขนานไปกับแม่น้ำเจ้าพระยาเส้นนี้ มีอาคารเก่าสไตล์โคโลเนียล เป็นตึกแถวยุคแรกของพระนคร หน้าบ้านและขอบหน้าต่างเป็นซุ้มโค้งประดับด้วยลายปูนปั้นงดงาม บางอาคารเป็นลายไม้ฉลุ แม้เวลาจะผ่านไปนานแต่ยังคงทิ้งความสวยงามให้เห็นจนถึงทุกวันนี้

สตรีทอาร์ต

จากเทศกาลศิลปะข้างถนน “บุกรุก” (BUKRUK Street Art) ครั้งที่ 2 ได้เกิดงานสตรีทอาร์ตจากฝีมือของศิลปินชาวไทยและยุโรป สร้างสีสันตามซอกหลีบอาคารในชุมชน เป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งให้เราได้ไปค้นหา บนถนนทรงวาด มี 3 จุดเด่นๆ ที่ไม่ควรพลาด คือหน้าประตูวัดปทุมคงคาราชวรวิหาร ผลงานของศิลปินสาว Aitch ชาวโรมาเนีย สีชมพูโดดเด่นเห็นได้ชัด และเมื่อเดินถึงลานจอดรถริมน้ำ “ลานจอดรถตู้เหลือง” จะมีอีก 2 จุด คือ ซ้ำ ผลงานของ Roca ศิลปินชาวเบลเยียมและ จักรยานของ Aryz จาก สเปน ส่วนสตรีทอาร์ตในชุมชนตลาดน้อยนั้น กระซิบบอกว่า ต้องค่อยๆ และช่างสังเกต เพราะศิลปินจะแอบซ่อนกลมกลืนไว้ในชุมชนนั้นล่ะ

นอกจากสตรีทอาร์ตที่ซ่อนอยู่ทั่วไปในชุมชนตลาดน้อยแล้ว ที่นี่ยังมี “ซาก รถพี้ยัด” คันเก่าที่วางไว้ในตำแหน่งที่เหมาะสมให้ภาพออกมาสวยงาม เป็นมementoใคร่ครวญตลาดน้อยก็ต้องแวะมาถ่ายรูปคู่ด้วยเสมอ

มัสยิดหลวงโกชาอัสฮาก

อาคารทรงยุโรปสีเหลืองตั้งตระหง่านท่ามกลางตึกแถวและโกดังสินค้าริมฝั่งเจ้าพระยาใกล้กับวัดเกาะ ดูห่างไกลจากภาพมัสยิดในใจใครหลายคน มีอีกชื่อหนึ่งว่า “สุเหร่าวัดเกาะ” เนื่องจากตั้งอยู่ไม่ไกลกับ ‘วัดเกาะ’ หรือวัดสัมพันธวงศ์ มีอายุกว่าสองร้อยปี มัสยิดแห่งนี้ได้ชื่อตามผู้ก่อตั้ง คือ หลวงโกชาอัสฮาก ต้นตระกูล “สมันตรัฐ” ซึ่งเป็นนามสกุลที่ได้รับพระราชทานจากพระบาท

สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว บรรดาศักดิ์โกชาอัสฮาก นั้นเป็นของขุนนางมุสลิมในกรมท่าขวา ซึ่งดูแลด้านการพาณิชย์กับประเทศตะวันตก มีมาตั้งแต่สมัยอยุธยา ทุกวันนี้มัสยิดแห่งนี้ยังเปิดให้พี่น้องมุสลิมเข้าละหมาด ด้านหลังมัสยิดเป็นสุสาน (กูโบร์) ป้ายหินเหนือหลุมศพจารึกนามเป็นภาษาต่างๆ ทั้งภาษาจีน และภาษาอาหรับ มัสยิดหลวงโกชาอัสฮากจึงเป็นเสมือนสัญลักษณ์หนึ่งของเมืองไทยที่เปิดกว้างด้านวัฒนธรรมและความเชื่อที่หลากหลายอย่างแท้จริง

ชุมชนตลาดน้อย

ย่านค้าขายของชุมชนคนจีน กลายมาเป็นจุดเช็คอินยอดฮิตของนักท่องเที่ยวสายฮิปสเตอร์ ด้วยวิถีชีวิตเรียบง่ายสไตล์ดั้งเดิม กับบรรยากาศอาคารไม้รุ่นเก่าทำให้ชุมชนตลาดน้อยดูเก๋ากว่าใครๆ มีเรื่องราวมากมายเล่าผ่านอาคารพาณิชย์ที่ขายอะไหล่เก่า “เสียงกง” ที่ซอยวานิช 2 เล่าผ่านศาลเจ้า เล่าผ่านอาชีพของครอบครัวที่ทำต่อกันมายาวนาน อย่างเช่น ร้านเฮงเฮง ร้านท่าเบาเซ ให้เจ้าที่ยังคงเย็บมือทั้งคู่

รู้หรือไม่?
 หลังจากเหตุการณ์ไฟไหม้ครั้งใหญ่ในย่านสำเพ็ง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 โปรดเกล้าฯ ให้ตัดถนนทรงวาดขึ้น ขยับชุมชนออกมาเพื่อลดความแออัดของย่านสำเพ็ง โดยที่ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นผู้วาดแนวถนนเส้นนี้ลงบนแผนที่ด้วยพระองค์เอง จึงเป็นที่มาของชื่อถนนทรงวาด

“ตลาดน้อย” ชื่อนี้มีที่มาจากเจ้าสัวเนียม หรือเจ้สัวเนียม ผู้เป็นเจ้าของที่ดินแถบนี้ และมีลูกสาวคนหนึ่งชื่อ “น้อย”

กาแฟในซอย

บ้านไชวเฮงไถ่

บ้านจีนโบราณ ไชวเฮงไถ่ ตั้งอยู่ในบริเวณตลาดน้อย โดดเด่นด้วยสถาปัตยกรรมจีนแบบ "สี่เรือนล้อมลาน" ที่ในภาษาจีนเรียกว่า "ซื่อเหอเยี่ยน" (四合院) มีลักษณะอันเป็นเอกลักษณ์คือ มีอาคารสี่ด้านล้อมลานกว้างไว้ตรงกลาง

บ้านไชวเฮงไถ่นี้มีอายุกว่า 250 ปี ตัวบ้านผสมผสานสถาปัตยกรรมไทยโดยทำเป็นเรือนสองชั้นโครงของอาคารด้านบนสร้างด้วยไม้สักทอง ประดับประดาด้วยงานแกะสลักฝีมือช่างไม้ยกเกียนและการเข้าไม้แบบไม้ใช้ตะปู บ้านหลังนี้เดิมเป็นของ

พระอภัยวานิช (เจ้าสัวจาด) นายอากรรังนกชาวจีนฮกเกี้ยน บรรพบุรุษของตระกูลโพษยะจินดา เมื่อก่อนด้านหน้าของบ้านไชวเฮงไถ่ คือท่าเรือไปเส็ง ซึ่งเป็นท่าเรือสำเภาที่ติดต่อค้าขายกับเมืองจีน บ้านหลังนี้สร้างขึ้นเพื่ออยู่อาศัยและเพื่อใช้ในการดูแลกิจการท่าเรือ แต่ทุกวันนี้บ้านนี้ไม่ได้ติดน้ำแล้ว ไปบ้านนี้ต้องเดินจากถนนใหญ่แล้วเข้าตรอกเล็ก ๆ และเป็นที่ยู้งักกันในฐานะโรงเรียนการสอนดำน้ำลึก และเป็นคาเฟ่ มีเครื่องดื่มเย็น ๆ ให้คนที่มาเดินเที่ยวได้ จิบคลายร้อน

F.V คาเฟ่

ตึกปูนเก่าบนถนนทรงวาด ผสานกับเรือนโบราณแบบอีสาน ตกแต่งใหม่เป็นร้านอาหารและเครื่องดื่มแสน F.V คาเฟ่ ภายใต้แนวคิด "ไม่มีใครเอา" หัวใจหลักของร้านคาเฟ่ก็คือ การนำสิ่งของและวัตถุดิบที่ในปัจจุบันไม่มีใครเอากลับมาใช้ใหม่

เช่น เลือกตึกเก่าๆ ที่ถูกทิ้งร้างบนถนนทรงวาด มาจับคู่กับเรือนร้างจากมุกดาหารที่ต่อเรือนแบบโบราณโดยไม้ใช้ตะปูมาอยู่ร่วมกันเพื่อหลอมรวมความงามแบบเก่าที่แตกต่างกลับมาใช้ใหม่ เครื่องดื่มที่นี้ก็เป็นน้ำพืชมักสมุนไพรมะพร้าวที่ใครๆ เห็นว่าเป็นเพียงวัชพืช แต่นำมาทำให้อร่อยได้ เช่น ชาโมยราบ และยังมีเครื่องดื่มที่ไม่ค่อยได้ลิ้มลองจากที่ไหน เช่น น้ำลองกอง น้ำมันก๊วยกับขนมโบราณบ้านๆ อย่างส้มปั่นนี้ ข้าวตุ๋น ก๋วยเตี๋ยว ตะลึงปลิง แซ่ฮ่อม มะกรูดเชื่อม

ไท่กวนคาเฟ่ - TaiGuan Cafe'
 คาเฟ่สไตล์จีนโมเดิร์น ในบ้านเก่าย่านตลาดน้อย อายุกว่า 200 ปี อารมณ์ของที่นี่จึงเหมือนนั่งจับขาในบ้านโบราณของเจ้าสำรูนั่นเอง ในวันที่อากาศร้อนๆ ที่นี่เปรียบได้กับเป็นโอเอซิสกลางตลาดน้อย เพราะการตกแต่งแบบโล่งสบาย กับเครื่องปรับอากาศที่เย็นฉ่ำ มีเครื่องดื่มและขนมของว่างที่รวมความคิดสร้างสรรค์อย่างบรรเจิดเมนูขนมสูตรใหม่ที่ผสมผสานกับของกินของคนโบราณ ไม่ว่าจะเป็น ซอร์เบตเต้าทึง วุ้นเก๋ากี้ หรือขนมเปียะวาฟเฟิล ตบกับเครื่องดื่มแก้วเด่น อย่าง "พลัมเอสเพรสโซ" กาแฟผสมบ๊วยที่ทั้งเปรี้ยว เค็ม ขมกลมกล่อมได้ในแก้วเดียว ร้านอยู่หลังศาลเจ้าโจวซือกง ไปตลาดน้อยแล้วไม่แวะ..ถือว่าพลาด!

วัดอรุณ - ย่านกะดีจีน

ข้ามสายน้ำเจ้าพระยา จากฝั่งพระนครไปยังฝั่งธนบุรี เส้นสายวัฒนธรรมที่เชื่อมต่อกันด้วยสายน้ำ เส้นหัวใจของกรุงเทพมหานคร

วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร
 ชาวบ้านเรียกกันว่า "วัดอรุณ" หรือ "วัดแจ้ง" สร้างขึ้นตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา เมื่อพระเจ้าตากสินมหาราชทรงสถาปนากรุงธนบุรีให้เป็นเมืองหลวง ได้โปรดเกล้าฯ ให้วัดแจ้งเป็นวัดในเขตพระราชฐาน และใช้เป็นที่ประดิษฐานพระแก้วมรกตและพระบาง ที่ได้ัญเชิญมาจากเวียงจันทน์ ที่นี่มี "พระปรางค์ใหญ่" โดดเด่นเป็นสง่า ที่กลายเป็นแลนด์มาร์กเมืองไทย เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั่วโลก เป็นพระปรางค์ที่สูงใหญ่ที่สุดแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ก่ออิฐถือปูน ประดับด้วยชั้นเปลือกหอย กระเบื้องเคลือบจานขามเบญจรงค์ทำเป็นลายดอกไม้ ใบไม้ และลายอื่น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่มาจากประเทศจีน ส่วนฐานพระปรางค์ประดับด้วยประติมากรรมรูปยักษ์และลิงแบก ส่วนจะนำของเรือขนาดทั้ง 4 ทิศ ประดิษฐานรูปพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณ พระปรางค์วัดอรุณเปรียบประดุจเขาพระสุเมรุที่สถิตของพระอินทร์และเปรียบประดุจศูนย์กลางจักรวาล ส่วนยอดปรางค์ประดับด้วยนกศูล

รู้หรือไม่?

ยักษ์วัดแจ้ง คือยักษ์ที่ยืนเฝ้าอยู่หน้าซุ้มประตูทางเข้าพระอุโบสถ ยักษ์กายสีเทา มีชื่อว่า "สหัสเดชะ" ยักษ์กายสีเขียว มีชื่อว่า "กศกัญฐ์" เป็นยักษ์ศิลปะแบบจีน ปูนปั้นประดับด้วยกระเบื้องเคลือบสี มือถือตะบองใหญ่เป็นอาวุธ ตรงบริเวณหน้าซุ้มทางเข้าพระอุโบสถ แฝงไว้ด้วยคติความเชื่อในการทำหน้าที่เป็นเทพพิทักษ์ ปกป้องรักษาสถานที่สำคัญทางศาสนา

วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร เป็นวัดประจำรัชกาลที่ 2 พระประธานในพระอุโบสถ มีชื่อว่า "พระพุทธรูปมโหรีนารายณ์" เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย ศิลปะสมัยรัตนโกสินทร์ กล่าวกันว่ารัชกาลที่ 2 ทรงปั้นวงพระพักตร์พระพุทธรูปองค์นี้ด้วยพระองค์เอง

วัดช่างตากุ้งี่

ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยามิโบสถ์คริสต์นิกายโรมันคาทอลิกที่งามถึงสองแห่ง ทางฝั่งพระนครมีโบสถ์กาลหว่าร์ หรือที่รู้จักกันในชื่อ วัดแม่พระลูกประคำ งามงามด้วยสถาปัตยกรรมแบบโกธิค ส่วนทางฝั่งธนบุรีมีวัดช่างตากุ้งี่ที่ตั้งตระหง่านโดดเด่นด้วยสถาปัตยกรรมเรอเนซองส์ และนีโอคลาสสิกตามประวัติเล่าว่าหลังจากสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชกู้เอกราช และทำพิธีราชาภิเษกขึ้นเป็นพระเจ้ากรุงธนบุรี คุณพ่อออร์ซึ่งลี้ภัยไปอยู่ที่เขมรในช่วงศึกสงครามกับพม่า ได้เดินทางกลับมาถึงเมืองบางกอก และได้รับพระราชทานที่ดินแปลงหนึ่งสำหรับสร้างวัด จึงตั้งชื่อที่ดินผืนนี้ว่า “ค่ายช่างตากุ้งี่” เพื่อระลึกถึงวันที่ได้รับพระราชทานที่ดิน ซึ่งตรงกับวันฉลองเทิดทูนไม้กางเขน (Exaltation of the Holy Cross) จากนั้นได้สร้างวัดชั่วคราวขึ้นบนที่ดินผืนนี้ พร้อมทั้งตั้งชื่อวัดนี้ว่า “วัดช่างตากุ้งี่” ซึ่งเป็นภาษาโปรตุเกสแปลว่า “กางเขนศักดิ์สิทธิ์” ต่อมาในปี พ.ศ.2378 บาทหลวงบิลเลอกัวซ์ สร้างโบสถ์หลังที่ 2 มีลักษณะสถาปัตยกรรมประยุกต์ไทยจีนและผสมผสานศิลปะฝรั่งเศสลายศาลเจ้าจีนโดยใช้ชื่อว่า “โบสถ์ช่างตากุ้งี่” แต่ผู้คนนิยมเรียกว่า “วัดกุฎีจีน”

ร้านขนมฝรั่งกุฎีจีน

ขนมความงามของโบสถ์ช่างตากุ้งี่ แล้วอย่าได้พลาดชิมขนมฝรั่งกุฎีจีน “ธนูสิงห์” ที่มีต้นตำรับมาจากชาวโปรตุเกสที่มาตั้งถิ่นฐานอยู่ในชุมชนกุฎีจีนแห่งนี้ ชื่อร้าน ธนูสิงห์ มีที่มาจากนามสกุลของคุณหลวงรามฤทธิ์ไกร ซึ่งเป็นคุณตาทวดของคุณภาควิมิสุจิจิตรจุลทนายรุ่นที่ 5 ผู้สืบทอดขนมฝรั่งกุฎีจีนต้นตำรับ ขนมฝรั่งของร้านธนูสิงห์นี้ศึกษาสูตรขนมมาจากชาวโปรตุเกสในชุมชนกุฎีจีนตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 และตกทอดกันมาในบ้านธนูสิงห์จากรุ่นสู่รุ่นเป็นเวลากว่า 200 ปี ในอดีตขนมฝรั่งกุฎีจีนเป็นขนมที่นิยมกินพร้อมน้ำชาในโบสถ์ในวันสำคัญทางศาสนา เช่น วันคริสต์มาสและวันอีสเตอร์

รู้หรือไม่ว่า?

ชาวโปรตุเกสมีความสัมพันธ์ยาวนานกับเมืองไทย ตั้งแต่ พ.ศ.2054 ในสมัยพระรามาธิบดีที่ 2 ของอยุธยา ชาวโปรตุเกสได้เข้ามาค้าขายและตั้งเมืองไทยและได้ลงหลักปักฐานในดินแดนสยาม ในอยุธยาพบหลักฐานทางประวัติศาสตร์เป็นชุมชนที่เรียกว่า “หมู่บ้านโปรตุเกส” มีการสร้างโบสถ์คริสต์นิกายโรมันคาทอลิกเป็นศูนย์รวมจิตใจ เมื่อกรุงศรีอยุธยาแตก ชาวโปรตุเกสส่วนหนึ่งได้เข้าร่วมกับกองทัพของพระยาตากจับไล่เจ้าศึกและกอบกู้ชาติได้สำเร็จเมื่อพระเจ้าตากสินมหาราชสร้างกรุงธนบุรีขึ้นจึงได้พระราชทานที่ดินริมแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณที่เรียกว่า “กุฎีจีน” ให้แก่ชาวโปรตุเกสได้อยู่อาศัยพร้อมกับชาวจีนญวน มอญ

ขนมฝรั่งกุฎีจีน

ส่วนผสมมีเพียง แป้ง ไข่เป็ดและน้ำตาลทราย เท่านั้นไม่ใช้ผงฟูในการทำให้นุ่มขึ้นฟู เอกลักษณ์ของขนมตัวรับนี้คือ เนื้อขนมแน่น กรอบนอกนุ่มใน นอกจากนี้การขึ้นรูปทรงขนม จะไม่เหมือนของร้านอื่น คือฐานขนมจะขึ้นรูปแบบเฉียงขึ้น

ขนมฝรั่งกุฎีจีนมีสองแบบคือแบบต้นตำรับกับแบบที่เป็นส่วนผสมระหว่างวัฒนธรรมจีนกับโปรตุเกส ขนมแบบต้นตำรับจะไม่มีหน้าผลไม้ประดับ หากเป็นขนมที่มีหน้าจะใส่หน้าเป็นของที่มีความหมายดี ๆ ตามความเชื่อของคนจีน เช่น การโรยน้ำตาล เพื่อให้ราบรื่น หอมหวาน และ มั่งคั่ง ใส่ผักเชื่อมและลูกเกต เพื่อความอุดมสมบูรณ์ ร่ำรวย ลูกพลับอบแห้ง เพื่อให้โชคดี นับเป็นการผสมผสานหลากหลายวัฒนธรรมเข้าไว้ด้วยกันอย่างกลมกลืน

ร้านอาหารบ้านสกุลทอง

หากมีโอกาสไปเที่ยวแถวกุฎีจีน ต้องไม่พลาดชิมอาหารสยาม - โปรตุเกสที่บ้านสกุลทอง ร้านอาหารของลูกหลานเชื้อสายชาวโปรตุเกสที่มาลงหลักปักฐานฝั่งรกรากอยู่ในเมืองไทย ในวันนี้ลูกหลานสกุลทองเปิดบ้านไม้เก่าแก่ที่อยู่สืบทอดกันมากกว่า 5 รุ่น เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวของอาหารควา ของว่างขาววัง สำหรับโปรตุเกสที่จัดเสิร์ฟให้แบบไพรวาทคอร์ส กินไปเติมความรู้ไปด้วยกับ “พีแตน” แม่ครัวและสะใภ้บ้านสกุลทอง ที่สืบสานจากต้นตระกูลที่คุณเชียด คุณชวด อยู่ห้องเครื่องในวังตั้งแต่รัชสมัยรัชกาลที่ 3

ในชุมชนกุฎีจีนนั้นนอกจากชาวโปรตุเกสแล้ว ยังมีชนชาติอื่นร่วมอาศัยอยู่ด้วย ทั้งชาวสยาม จีน และญวน จึงเกิดการแต่งงานระหว่างเชื้อชาติ และผสมผสานวัฒนธรรมระหว่างกันไปมา เป็นที่มาของคำว่า “สยาม-โปรตุเกส” ซึ่งเมื่อมาเป็นสไตล์อาหารอย่างที่บ้านสกุลทอง ก็คือ อาหาร

โปรตุเกสผสมกลิ่นอายของวัฒนธรรมไทยและจีนรวมถึงปรับรสชาติให้ถูกปากคนไทย งานเด็ดที่ไม่ควรพลาด คือ กระตังทองสัฟแตก เป็นเนื้อไก่สับ ผัดกับเครื่องเทศ ใส่ขมิ้น และมันฝรั่งหั่นเป็นชิ้นลูกเต๋า เสิร์ฟบนกระทงทองกลายเป็นของว่างแสนอร่อย ต้มมะเผาะ หรือ มอฟาโต้ คล้ายต้มจับฉ่ายของคนไทยเชื้อสายจีน มีลักษณะใกล้เคียงกับอาหารโปรตุเกสที่เรียกว่า cozido à portuguesa ซึ่งเป็นเนื้อและเครื่องในหมูและวัวเคี้ยวรวมกันกับผักและสมุนไพรหลากชนิด อีกงานสำหรับคนชอบเนื้อ คือ เนื้อซัลโม มีลักษณะเหมือนเนื้อตุ๋น โดยใช้มันหมูเป็นแท่งยัดใส่ในแท่งเนื้อเพื่อไม่ให้เนื้อกระด้าง ประุงด้วยเครื่องเทศ จากนั้นนำไปทอดให้พอเหลือง แล้วต้มในเครื่องแกงที่ผสมเครื่องเทศอีกครั้ง และยังมี ขนมจีนโปรตุเกส ช่อม่วง หมูสร้าง อีกด้วย หากสนใจ แนะนำให้ติดต่อล่วงหน้าที่ ร้านอาหารบ้านสกุลทอง กุฎีจีน โทร. 06 2605 5665

ศาลเจ้าเกียนอันเกง กู๊จิ้น

ศาลเจ้าเกียนอันเกงเป็นศาลเจ้าจีนฮกเกี้ยนของชุมชนกู๊จิ้น ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา ถือเป็นศาลเจ้าที่เก่าแก่ที่สุดแห่งหนึ่งในฝั่งธนบุรี มีอายุมากกว่าหนึ่งร้อยปี มีเรื่องเล่าสืบต่อกันมาว่า เมื่อคราวที่พระเจ้าตากสินมหาราชทรงสถาปนากรุงธนบุรีขึ้นเป็นราชธานี คนจีนที่ตามเสด็จพระเจ้าตากสินมหาราช มาตั้งถิ่นฐานอยู่ที่ปากคลองบางหลวง หรือคลองบางกอกใหญ่ได้สร้างศาลเจ้าขึ้น 2 หลัง ต่อมาเมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ 1 ทรงย้ายเมืองหลวงมาตั้งยังฝั่งพระนคร ชาวจีนส่วนใหญ่ได้อพยพไปตั้งถิ่นฐานอยู่ที่ฝั่งพระนครด้วย ศาลเจ้าทั้งสองจึงถูกทอดทิ้งให้ชำรุดทรุดโทรม เมื่อปี พ.ศ. 2368 บรรพบุรุษของสกุลตันติเวชกุล และสกุลสิมเสถียรซึ่งเป็นชาวจีนจากมณฑลฮกเกี้ยน เดินทางมาราบไหว้ศาลเจ้าทั้งสองนี้ เมื่อเห็นว่าศาลเจ้าทรุดโทรมมากจึงได้ร่วมกันรื้อศาลเจ้าเก่าเพื่อสร้างศาลเจ้าใหม่โดยอัญเชิญองค์พระโพธิสัตว์เจ้าแม่กวนอิม ปางสมาธิทำจากไม้ที่มีกลิ่นหอม ปิดทองหุ้มทั้งองค์ประดิษฐานเป็นพระประธาน จากนั้นเรียกชื่อศาลเจ้าแห่งนี้ว่า ศาลเจ้าเกียนอันเกง

รู้หรือไม่?

กะติ มาจากภาษาเปอร์เซีย คำว่า “กะติ” หรือ “กะติร์” มีรากคำที่มาจากภาษาอาหรับและเปอร์เซียใช้เฉพาะ “แกกเจ้าเซ็น” กลุ่มชาวเปอร์เซียที่นับถือศาสนาอิสลามนิกายชีอะห์ เรียกบัสยิดของตนเองว่ากะติ ในขณะที่พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 ได้บอกความหมายของ “กะติ” ไว้สองความหมาย ความหมายที่หนึ่ง ว่าที่อยู่ของนักบวชเช่นพระภิกษุ ส่วนความหมายที่สองของกะติ คำที่ใช้เรียกศาสนสถานของศาสนาอื่น เช่น กะติเจ้าเซ็นและกะติทิวเป็นบัสยิดของชาวมุสลิม หรือ กะติจิ้นคือศาลเจ้าของกนจีน

